

BİR ÇADIRDAN CİHAN DEVLETİNE

Küçük
adımlar
büyük
tarihler
yazar.

Osmanlı Devleti'nin doğuşu

KAZANIM

Osmanlı Devleti'nin kısa sürede cihan devleti hâline gelmesinde etkili olan unsurları analiz eder.

Geçmişini anlayarak
geleceği daha
bilinçli kurabiliriz!

MERAK SORUSU

Küçük bir uç beyliği
nasıl büyük bir devlete
dönüştü?

ANAHTAR FİKİR

Siyasi güç + ekonomik düzen +
adalet ve hoşgörü = büyüyen devlet

Osman Bey

Ahîlik

Fetihler

Cihan devleti

1. TARİH VE MİLLÎ KİMLİK

Geçmişini
bilen,
geleceğine
daha sağlam
adımlarla
yürür.

Tarih, bir milletin
kimliğini aydınlatır.

TARİH BİLİNCİ BİZE NE KAZANDIRIR?

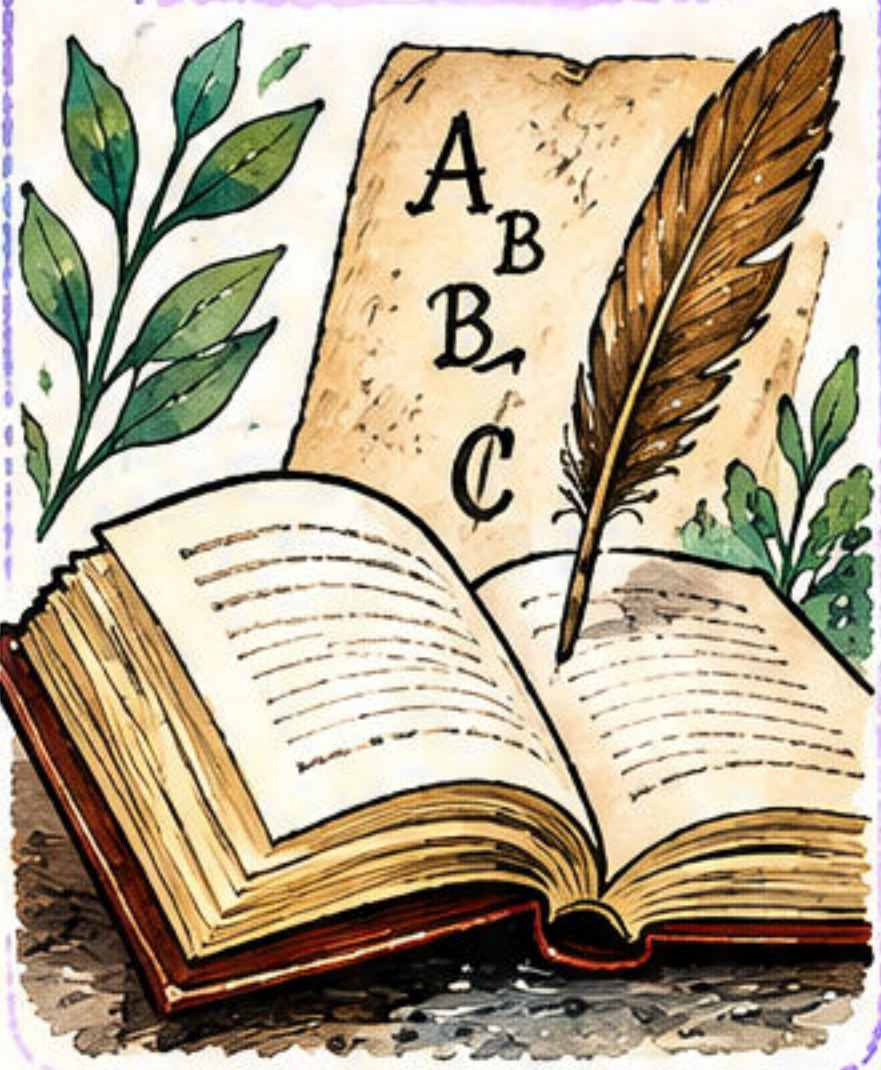
- Geçmişteki mücadeleleri ve başarıları anlamamızı sağlar.
- Millete bağlılık ve vatanseverlik duygusunu güçlendirir.
- Geçmişten ders çıkararak bugünü daha iyi kurmamıza yardım eder.
- Kendi değerlerimize sahip çıkarken başka kültürlerle saygı kazandırır.

Tarih sadece
eski olayları ezberlemek
değildir; yaşadığımız
dünyayı anlamamız için
bir pusuladır.

MİLLÎ KİMLİĞİN KAYNAKLARI

DİL

KÜLTÜR

TARİH

ORTAK DEĞERLER

Ortak Mirasımız • 7. Sınıf Sosyal Bilgiler

Sayfa 2 / 20

2. CİHAN DEVLETİ

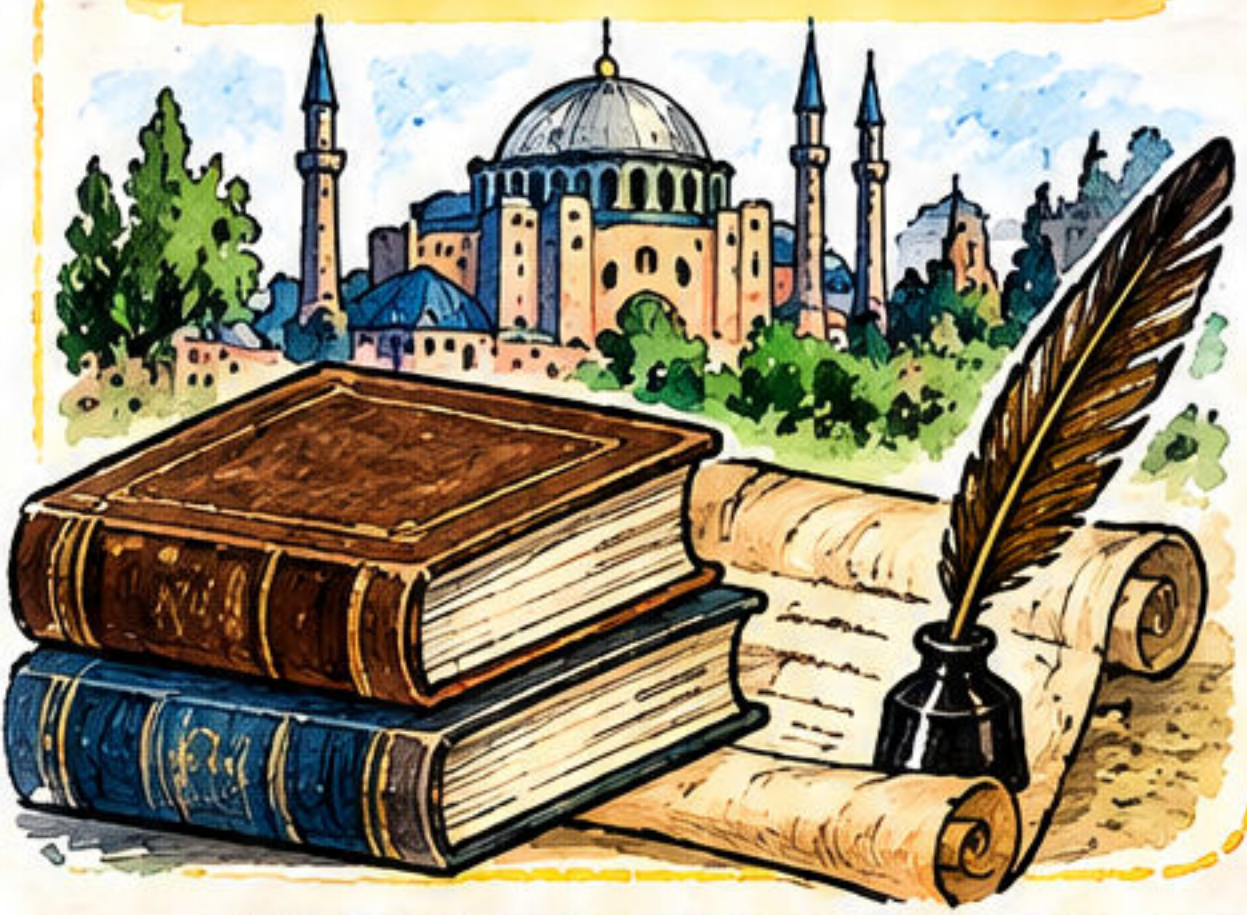
CİHAN DEVLETİ KAVRAMI

Dünya siyasetinde söz sahibi olan, güçlü ve etkili büyük devlet.

Bir milletin geleceğe güvenle yürümesi için geçmişini tanıması gerekir.

ORTAK HAFIZA

AİDİYET

BÜYÜK ETKİ

Türklerde dünyaya adalet ve düzen götürme düşüncesiyle ilişkilidir. İslamiyet'ten sonra bu hedef, İslamiyet'i yayma ve koruma amacıyla da birleşmiştir.

3. MALAZGİRT'TEN SONRA ANADOLU

ÖNCE

- Anadolu'nun büyük çoğunluğu Doğu Roma hâkimiyetindeydi.
- Rum ve Doğu Roma kültürü yaygındı.
- Türkler daha çok Türkistan ve çevresinde yaşıyordu.

SONRA

- Anadolu'nun büyük bölümü Türkler tarafından fethedildi.
- Türkler Anadolu'ya yerleşmeye başladı.
- Türk kültürü ve İslamiyet yayılmaya başladı.

ÖĞRETMENİN NOTU

Sultan Alparslan'ın zaferinden sonra Selçuklu ve Türkmen beyleri Anadolu'yu fethetme görevini üstlendi.

Sultan Alparslan

Bu zafer, Anadolu'nun kapılarını Türklere açtı!

ANADOLU

Yeni bir yurt, yeni bir gelecek...

4. İLK TÜRK BEYLİKLERİ

Saltuklular

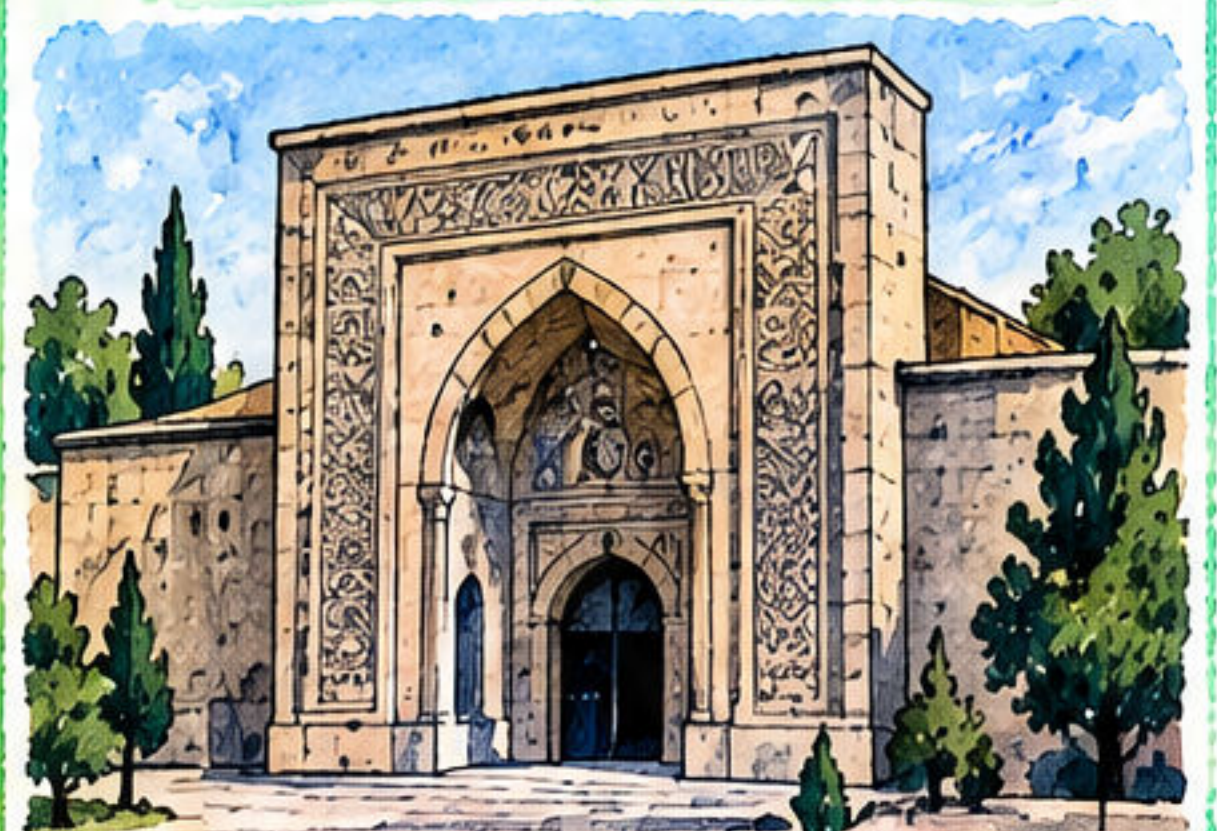
Erzurum Kale Camii ve
Mama Hatun Külliyesi

Mengücekliler

Divriği Ulu Camii

Danişmentliler

Yağbasan Medresesi

Artuklular

Malabadi Köprüsü ve
Hatuniye Medresesi

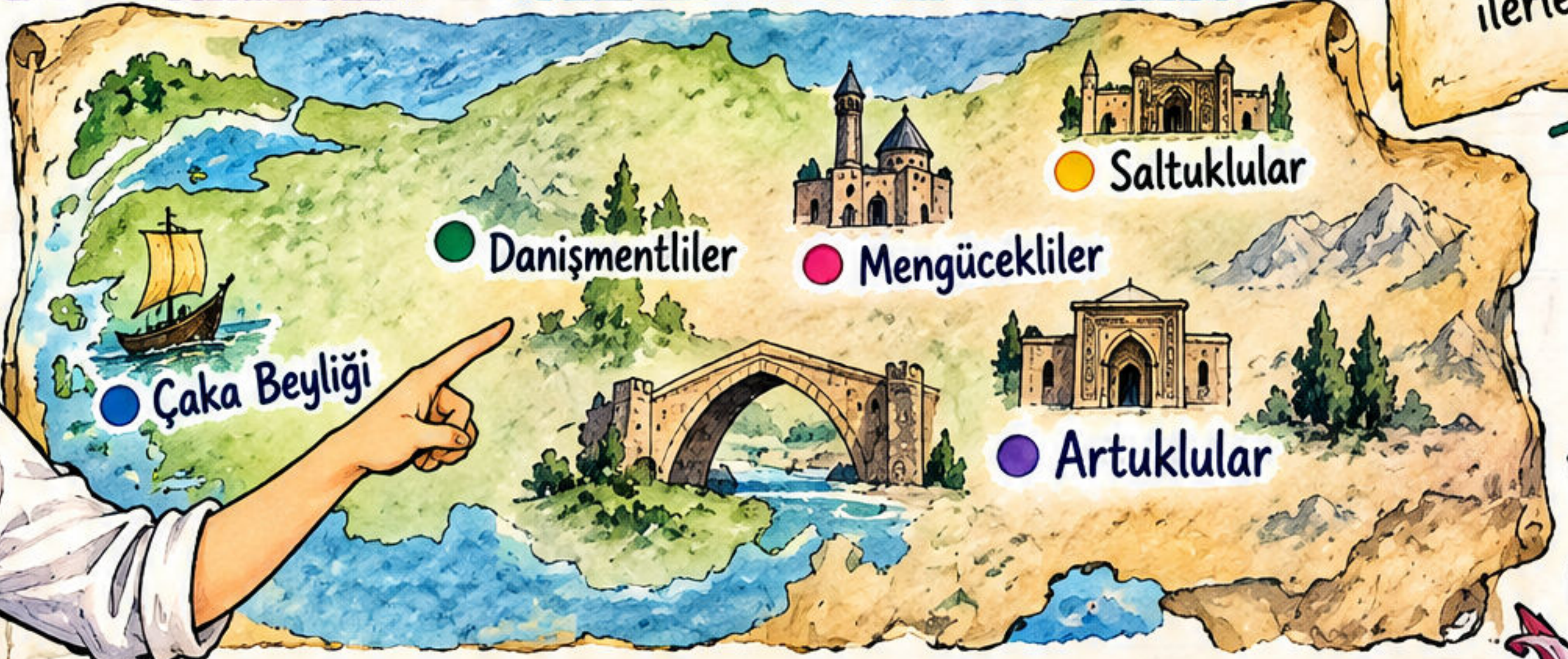
Çaka Beyliği

Denizcilikle uğraşan
ilk Türk beyliği

Anadolu
Türk yurdu
olma yolunda
ilerler.

BEYLİKLERİN ANADOLU'YA KATKILARI

- Mimari ve kültür
- Türkçe ve gelenekler
- Güvenli ticaret yolları
- Doğu Roma'ya karşı siyasi mücadele

5. ANADOLU'YA BIRAKILAN MİRAS

Geçmişin
eserleri
yarınlara
ışık tutar.

Bir eser, bir
toplumun değerlerini
geleceğe taşır.

MİMARİ

Cami, medrese, han ve
kervansaraylarla kültür
hayatı zenginleşti.

DİL VE GELENEK

Türkçenin kullanılması
ve geleneklerin
sürdürülmesi kimliği
güçlendirdi.

EKONOMİ

Güvenli ticaret yolları
ekonomik gelişimi ve
kültürel etkileşimi artırdı.

SİYASET

Doğu Roma'ya karşı
mücadele Türk hâkimiyetini
kalıcılaştırdı.

6 • OSMAN BEY DÖNEMİ

1299 – 1324

Küçük adımlar
büyük
devletlerin
temelini atar.

Osman Bey

• Karacahisar, Yarhisar, Yenişehir ve Bilecik fethedildi.

• 1302'de Koyunhisar (Bafeon) Savaşı yapıldı.

• Mangır adı verilen bakır para bastırıldı.

Şeyh Edebali

• Şeyh Edebali ve Ahî çevresinin desteği güçlendi.

Tarih, ecdadımızdan
bize emanet.

7. ÜÇ HÜKÜMDAR, ÜÇ DÖNÜM NOKTASI

OSMAN BEY

- İlk fetihler
- Koyunhisar
- Mangır

II. MEHMED

- Rumeli Hisarı
- İstanbul'un fethi
- Yükselme Dönemi

I. SÜLEYMAN

- Mohaç
- Preveze ve Cerbe
- Kanunnâmeler

Yönetim, askerî başarı, ekonomik güç
ve deniz hâkimiyeti bir araya geldiğinde
devletin etkisi büyüdü.

SIYASİ

- Yöneticilerin üstün nitelikleri
- Türkmen beyliklerine karşı barışçıl politika
- Adalet ve hoşgörü
- Balkanlarda sistemli fetih ve yerleşim
- Türkmen ve Ahî desteği

Birlik,
beraberlik
devleti güçlendirir.

COĞRAFİ

- Uç beyliği olarak kurulması
- Doğu Roma sınırında bulunması
- Çevredeki karışıklıklardan yararlanması

EKONOMİK

- Ticaret yolları üzerinde bulunması
- Fetihlerle gelir kaynaklarının artması

Doğru zaman,
doğru yer
ve doğru insanlar
büyük devletleri
doğurur.

9. MERKEZÎ OTORİTE

Yönetim gücünün **padişah**ta ve merkezî kurumlarda toplanması; bu gücün ülkenin her yerinde geçerli olmasıdır.

YÖNETİM

- Eyaletlere ayrılma
- merkeze bağlı yöneticiler
- Divân-ı Hümâyûn

EKONOMİ

- Vergilerin devlet denetiminde toplanması
- tımar sahiplerinin görevleri

ASKERÎ

- Kapıkulu askerlerinin padişaha bağlı olması
- tımarla asker yetişmesi

DEVŞİRME

Devlete bağlı yönetici ve asker kadrosu yetiştirilmesi.

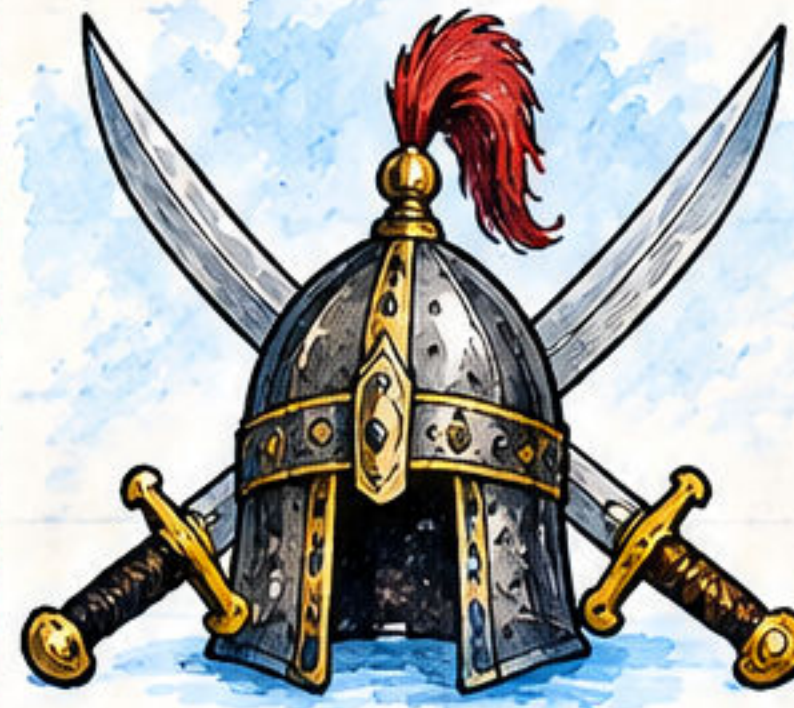
SONUÇLARI

Siyasi birlik

Ekonomik düzen

Askerî güç

Kolay yönetim

10. ÜÇ FETİH POLİTİKASI

Adalet,
hoşgörü
ve güçlü
devletle
daha geniş
yarınlara...

GAZA VE CİHAT

İslamiyet'i koruma ve yayma amacıyla özellikle Doğu Roma ve Balkanlardaki devletlere karşı mücadele.

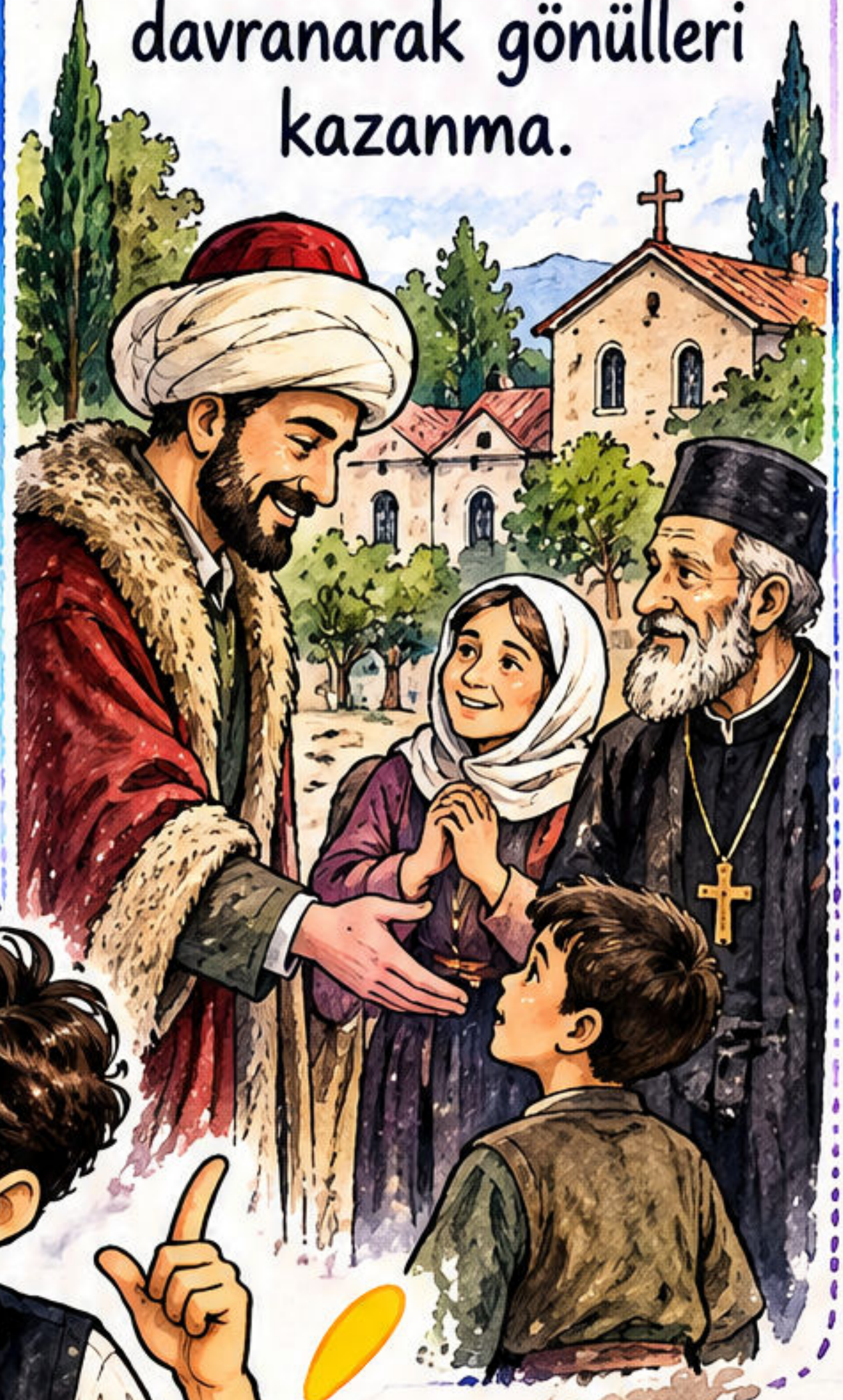
İSKÂN

Anadolu'dan Türk ailelerini Rumeli'ye yerleştirerek kalıcı hâkimiyet ve güvenlik sağlama.

İSTİMALET

Halka, özellikle gayrimüslim tebaaya adalet ve hoşgörüyle davranarak gönülleri kazanma.

Genişleme + yerleşim + gönül alma = kalıcı hâkimiyet

Köklerimiz
daha güçlü
yarınlara...

Sayfa 11 / 20

11 • İSKÂN VE GAZA-CİHAT

Yurt
yapmak
milleti
güçlendirir.

GAZA VE CİHAT

- İslamiyet'i koruma ve yayma amacı
- Sınırların genişlemesi
- Ticaret yolları ve ekonomik gelir
- Anadolu'daki Türk beyliklerinin desteği

Yeni yurtlar
sadece toprak değil,
bir medeniyetin
temelidir!

İSKÂN

- Anadolu'dan Türk aileleri Rumeli'ye yerleştirildi.
- Kalıcı hâkimiyet ve güvenlik amaçlandı.
- İsyanların azalması hedeflendi.
- Üretim ve vergi düzeni başladı.

Yerleştirme

güvenlik

üretim

kalıcı hâkimiyet

Ortak Mirasımız • 7. Sınıf Sosyal Bilgiler

12. İSTİMALET: GÖNÜLLERİ KAZANMAK

Meylettirme, cezbetme,
gönül alma

Güç
kadar
gönül de
devlet
yapar.

1. Fetih öncesi akınlar

Bölgedeki direncin
kırılması

2. Derviş ve abdallar

Halkın gönlünün
kazanılması

3. Can ve mal güvenliği

Adil yönetimin
uygulanması

4. Kalıcı otorite

Bölgenin devlete
bağlanması

Derviş / Abdal

Askerlerden önce bölgeye giderek
halkın gönlünü kazanmaya çalışan
kişiler.

Hoşgörü,
fetihlerin
kalıcılığını
artırabilir.

Gönlü
kazanılan
yer, kolayca
kaybedilmez.

13. FATİH SULTAN MEHMET VE İSTANBUL

İstanbul
çağ açtı,
dünya
değişti.

FATİH'İN KİŞİLİĞİ

Öğrenmeye önem verdi; farklı diller öğrendi, bilim insanlarını destekledi, Sahn-ı Seman Medreselerini kurdu ve Avnî mahlasıyla şiirler yazdı.

FETHİN NEDENLERİ

SİYASİ

Bizans'ın varlığı Osmanlı'nın güvenliğini tehdit ediyordu.

DİNİ

İstanbul'un fethedilmesi İslam dünyasında büyük bir heyecan oluşturacaktı.

EKONOMİK

İstanbul'un fethedilmesi ticaret yollarının kontrolünü sağlayacaktı.

İstanbul'un fethi sadece bir şehir değil, bir çağın kapısını açtı!

FETHİN İÇİN HAZIRLIKLAR

- Rumeli Hisarı
- Şahi topları
- Donanma
- Gemilerin karadan yürütülmesi

Gemilerin karadan yürütülmesi

Rumeli Hisarı

Şahi topları

Donanma

Güçlü devlet, bilgili nesillerle sürer.

14 • 29 MAYIS 1453 VE SONUÇLARI

İstanbul
bir çağın
sonu,
yeni bir çağın
başlangıcıdır.

FETİHE GİDEN YOL

23 Mart 1453

Edirne'den
İstanbul'a hareket

21-22 Nisan

Gemiler karadan
yürütülerek Haliç'e
indirildi

29 Mayıs 1453

İstanbul fethedildi

TÜRK TARİHİ

- Toprak bütünlüğü sağlandı
- İstanbul başkent oldu
- Yükselme Dönemi başladı

DÜNYA TARİHİ

- Doğu Roma yıkıldı
- Orta Çağ sona erdi, Yeni Çağ başladı
- Sömürgeciliğin Başlangıcı hızlandı
- Surların top gücüyle yıkılabileceği görüldü
- Bilim insanlarının göçü Rönesans'a katkı sağladı

İstanbul'un fethi
sadece bir şehrin değil,
bir dönemin de fethidir.

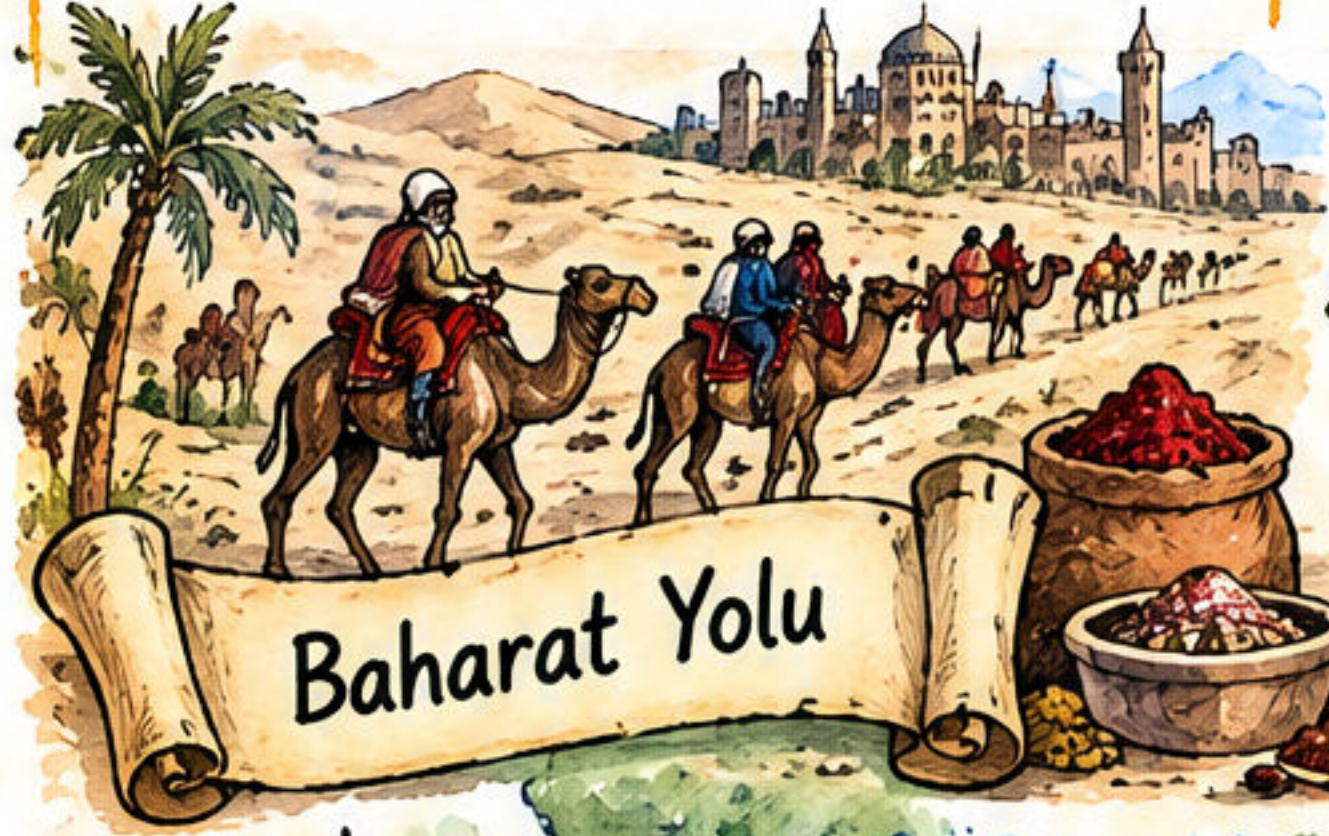

15. YAVUZ, KANUNİ VE ÜÇ VATAN

YAVUZ SULTAN SELİM

- Mercidabık ve Ridaniye
- Halifelik Osmanlı padişahlarına geçti
- Baharat Yolu'nun denetimi

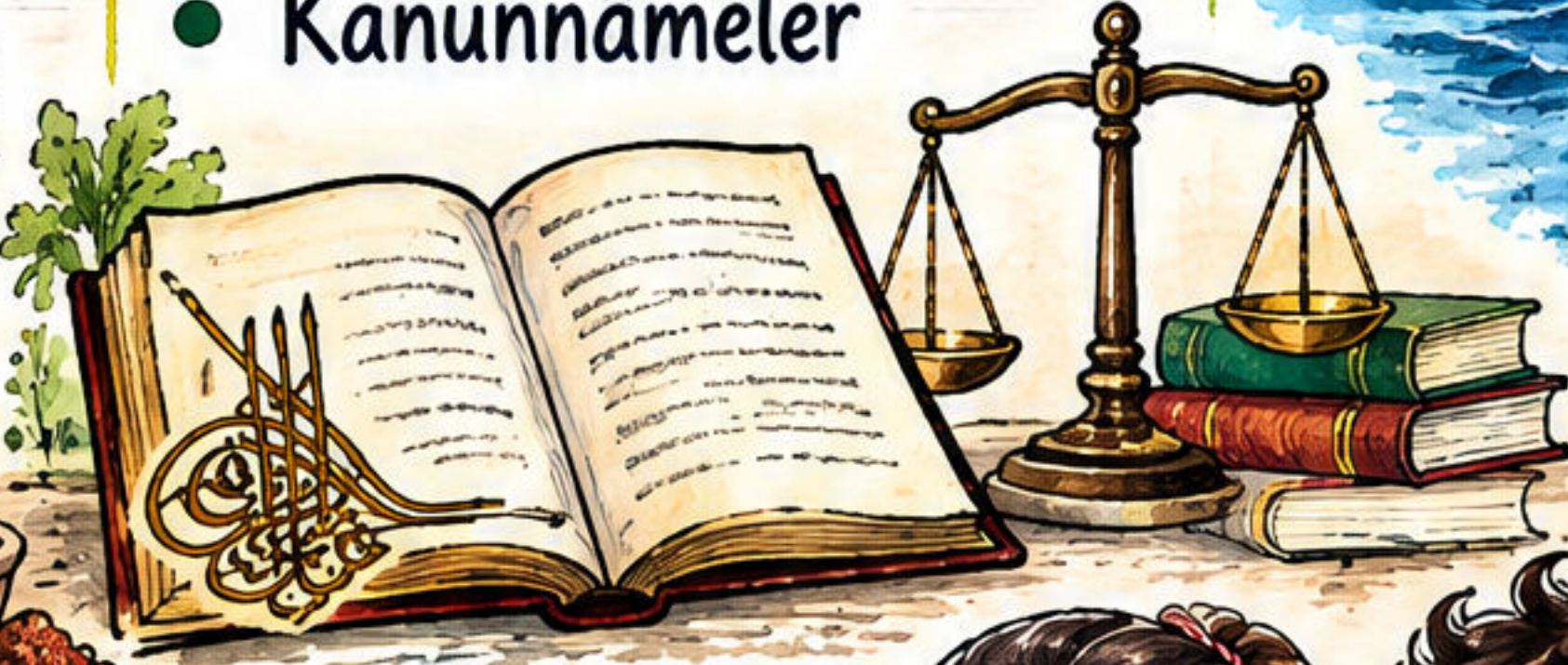

Baharat Yolu

KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN

- Mohaç
- Preveze Deniz Zaferi
- Kanunnâmeler

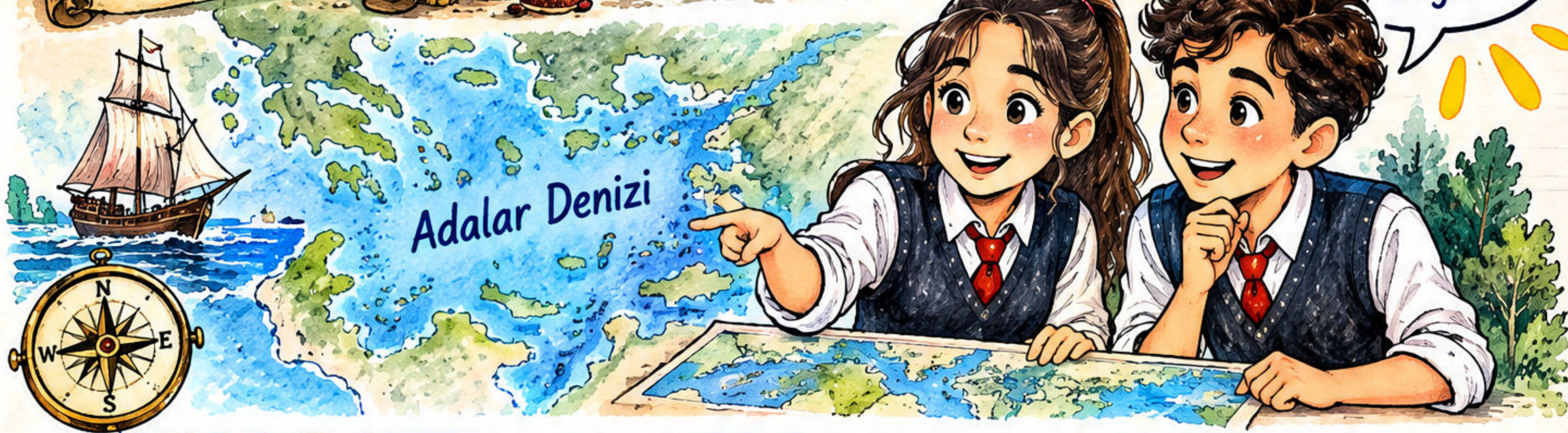

Haçlı saldırıları

Preveze Deniz Zaferi

Vatanımız sadece karada değil!

Adalar Denizi

MAVİ VATAN

Deniz yetki alanları

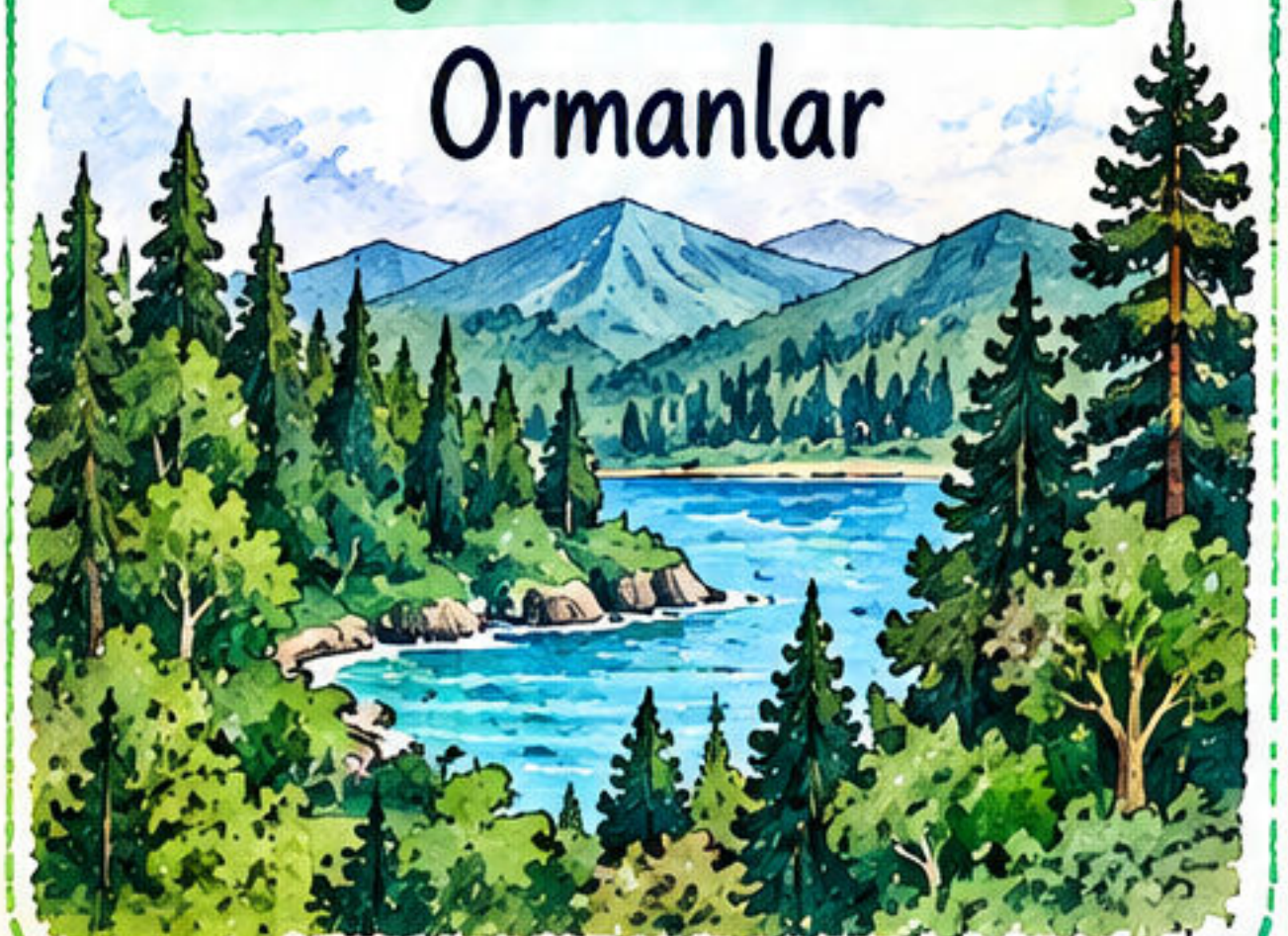
GÖK VATAN

Hava sahası

YEŞİL VATAN

Ormanlar

Güçlü vatan, güçlü yarınlar...

ETKİNLİK 1

KAVRAM İSTASYONU

Cevaplarını defterine yaz.
Kaynak kutusuna bakmadan
denemeyi unutma.

A) Eşleştirme

1. İskân

a. Gönül alma ve hoşgörü

2. İstimalet

b. Dünya siyasetinde etkili büyük devlet

3. Merkezî otorite

c. Yerleştirme politikası

4. Ahîlik

ç. Esnaf dayanışması

5. Cihan devleti

d. Yönetim gücünün merkezde toplanması

B) Kısa cevap

Tarih bilmenin millî kimliğe iki katkısını yazınız.

1.

2.

Köklerimizden güç alır,
daha aydınlık yarınlara yürürüz.

ETKİNLİK 2 • NEDEN-SÜREÇ-SONUÇ

Cümleleri tamamla ve gerekçeni ekle.

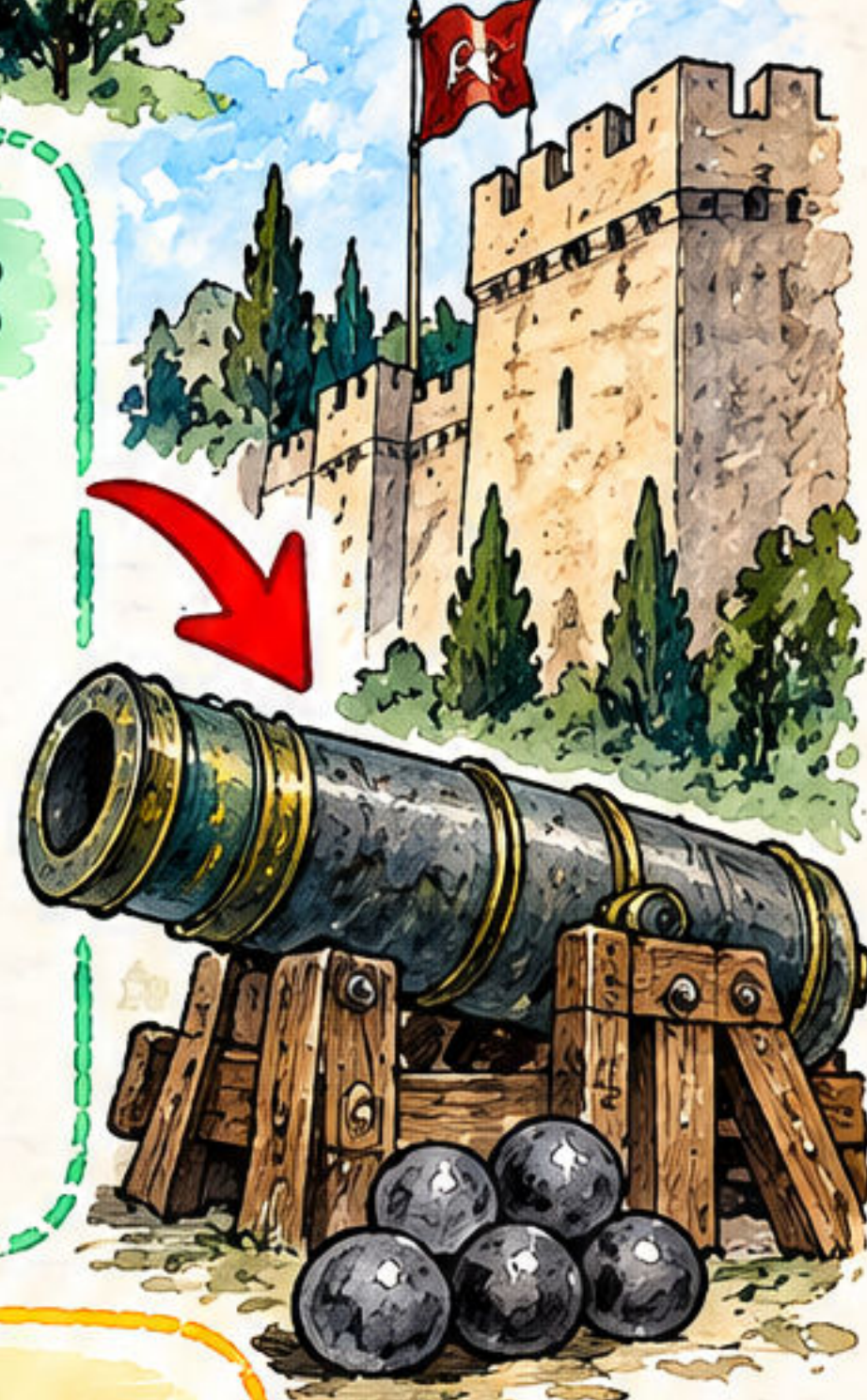
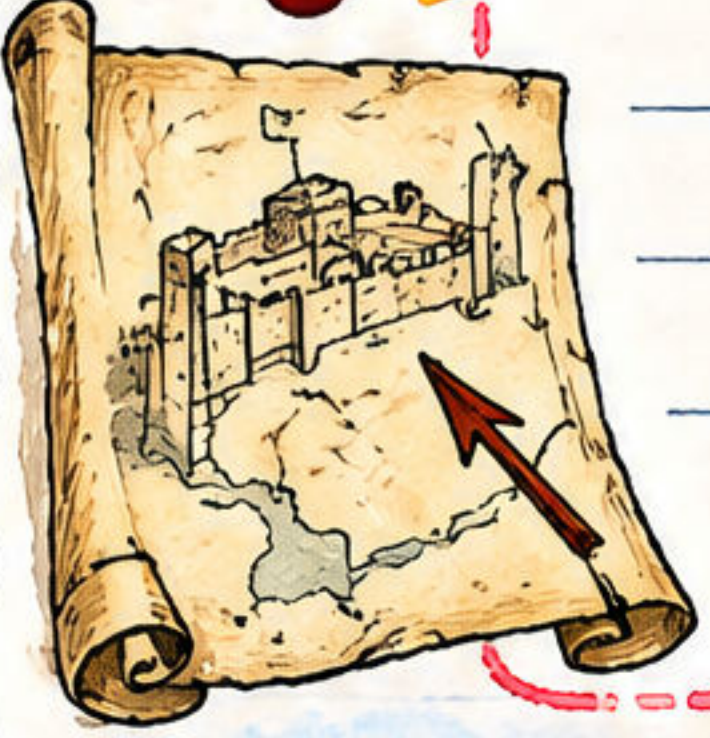

İstanbul,
bir çağın
kapanışı
ve yeni
bir çağın
başlangıcıdır.

?

NEDENİ:

YAPILAN HAZIRLIK:

SONUCU:

Bu hazırlık fethi
nasıl katkı sağladı?

Bir devletin büyümesinde teknoloji ve coğrafya neden önemlidir?

?

ETKİNLİK 3. DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Yanlış olduğunu düşündüğün
cümleleri düzelt.

Tarihi
sorgula,
daha iyi
anla.

1

Osmanlı, kuruluş yıllarında fetihlerini daha çok
Doğu Roma ve Balkanlar yönünde yaptı.

D

Y

Doğrusu:

2

İskân politikası, fethedilen yerlere Anadolu'dan
Türk aileleri yerleştirmektir.

D

Y

Doğrusu:

3

İstimalet politikası halkın can ve mal güvenliğini
önemser.

D

Y

Doğrusu:

4

Merkezî otorite, yönetim gücünün ülkenin
her yerine dağılmasıdır.

D

Y

Doğrusu:

5

Çaka Beyliği denizcilikle uğraşan ilk Türk
beyliği olarak bilinir.

D

Y

Doğrusu:

6

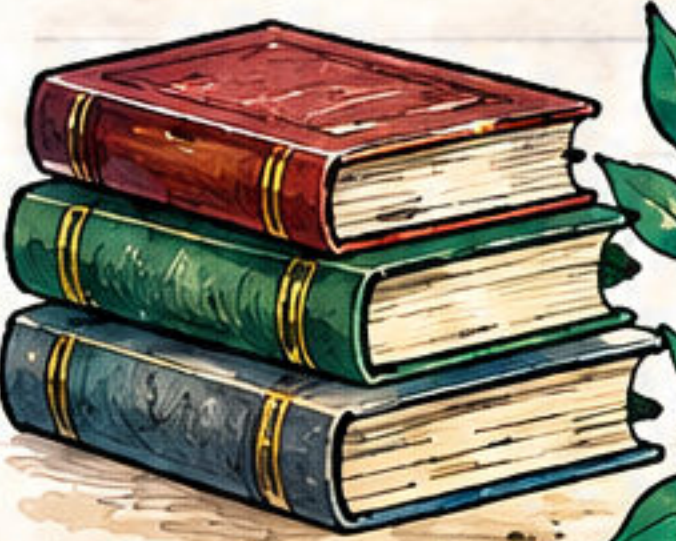

İstanbul'un fethiyle Doğu Roma yıkılmıştır.

D

Y

Doğrusu:

Geçmiş anlamak,
daha aydınlık bir gelecek kurmaktır.

ETKİNLİK 4:

YENİ NESİL DEĞERLENDİRME

Kendi cümlelerinle açıkla;
kanıt göstermeyi unutma.

1.

Osmanlı'nın kısa sürede büyümesini sağlayan üç farklı alanı yazınız.

2.

İskân ve istimalet politikalarını amaçları bakımından karşılaştırınız.

3.

Malazgirt Savaşı'nın Anadolu'nun Türkleşme sürecindeki etkisini açıklayınız.

4.

İstanbul'un fethinin dünya tarihindeki iki sonucunu yazınız.

5.

"Tarih, geleceği kurmak için de gereklidir." sözünü bir örnekle açıklayınız.

Geçmiş
anlamak,
daha iyi
bir gelecek
kurmamıza
yardımcı olur.

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Bu konuyu ne kadar öğrendim?

Çok iyi

İyi

Biraz daha çalışmalıyım

